

NOWOCZESNE TECHNIKI PLASTYCZNE WYKORZYSTYWANE W PRACY Z DZIEĆMI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

Działalność plastyczna jest jedną z ulubionych działalności podejmowanych przez dzieci w przedszkolu. Można to zaobserwować zarówno podczas zajęć organizowanych przez nauczyciela, jak i podejmowanych z inicjatywy dziecka. Podczas zajęć plastycznych dzieci mają okazję zetknąć się z różnymi rodzajami przyborów, materiałów i technik plastycznych. Tylko i wyłącznie od nas zależy czy zajęcia te będą ciekawe i interesujące, czy wręcz przeciwnie. Dzieci chętnie i z entuzjazmem tworzą rozmaite prace zwłaszcza jeżeli

sięgają po inne materiały niż zawsze używane. Należy przy tym uświadomić dzieciom, że wszystkie prace są ładne, estetyczne, zasługują na to, aby były wyeksponowane nie tylko w miejscach do tego przeznaczonych, ale także na organizowanych wystawach przy różnych imprezach przedszkolnych.

Podczas tworzenia prac plastycznych dzieci sięgają często do swojej fantazji, marzeń, pobudzają wyobraźnię, czy uzewnętrzniają swoje emocje i uczucia. Wszystko to oddziałuje na wzrost zainteresowania się dzieci sztuką, pobudza ich do działania, wyzwala ekspresję, poprawia sprawność manualną oraz pojawia się możliwość przekazania za pomocą swojej twórczości przeżyć radosnych i smutnych. Najczęściej wybraną przez dzieci techniką plastyczną jest rysowanie. Wynika to z faktu, iż kredki są tanim i łatwo dostępnym przyborem i nie wymagają specjalnych przygotowań przed użyciem. Warto jednak zapoznać dzieci z innymi rodzajami przyborów i technik, gdyż pozwoli im to poszerzyć doświadczenia plastyczne i skłoni do samodzielnych poszukiwań.

Poniżej przedstawiamy szereg technik plastycznych wykorzystywanych w pracy z dziećmi przedszkolnymi w których wykorzystujemy farby, kredki, tusze, plastelinę, kłajster, bibułę gładką i karbowaną, glinę, farby witrażowe, różne materiały przyrodnicze, tekstylne oraz inne.

1. Zmocz i zgnieć.
2. Odbijanki symetryczne.
3. Malowanie tamponami.
4. Białe sylwetki.
5. Farby z pastą.
6. Wydrapywanka.
7. Kredkami i farbą.
8. Malowanie na szkle.
9. Farby z rożków.
10. Zmywane obrazki.
11. Malowanie na desce.
12. Wyklejanka z bibuły karbowanej (kuleczki).
13. Stemplowanie (ziemniak, gąbka, gumka).
14. Collage.
15. Miska ze zwojów.

16. Mozaika skorupkowa.
17. Ozdobne butelki.
18. Grecka podkładka pod szklanę.
19. Wałeczki lub włóczka.
20. Mydlane rzeźby.
21. Obrazki na styropianie.
22. Formy z gipsu.
23. Witraż na folii.
24. Malowanie świecą.
25. Malowanie węglem.
26. Spryskiwanie (nakrapianie).
27. Farby witrażowe.
28. Wycinanki witrażowe.
29. Witrażowe układanki.
30. Obrazki jesienne.
31. Naklejanki tekstylne.

32. Wysypywanki i układanki.
33. Stemplowanie liśćmi.
34. Styropianowy patchwork.
35. Ziarenkowce.
36. Figurki.
37. Kamienne stworki (przyciski do papieru).
38. Balonowce.
39. Kolorowa masa solna.
40. Kompozycje z wosku i koralików.
41. Modelowanie z folii aluminiowej.

1.,,Zmocz i zgnieć”

Zmocz dokładnie arkusz papieru, zanurzając go w wodzie. Następnie zgnieć go w kulę, wyciśnij. Rozłóż na folii lub ceracie. Na powierzchni rozprowadzaj pędzlem farby akwarelowe lub plakatowe, które będą miękko przechodzić kolorystycznie jedno w drugie. Trzeba pamiętać o tym, aby barwy nakładać zaczynając od jasnych do ciemnych. Można po wyschnięciu pracy obrysować kontury tuszem.

Surowce: blok rysunkowy, farby akwarelowe lub plakatowe, tusz kreślarski, patyczek.

2. „Odbijanki symetryczne”

Kartkę z bloku złóż na pół, zagnieć i otwórz. Na prawej stronie namaluj obrazek grubo nakładając farby plakatowe pędzlem. Następnie złóż kartkę ponownie wzdłuż zgięcia i rozprasuj dłonią. Otwórz ją. Powstanie gotowy obrazek.

Surowce: Blok rysunkowy, farby plakatowe, pędzelek.

3. „Malowanie tamponami”

Narysuj na kartce prosty wzór i ostrożnie wytnij go nożyczkami pozostawiając obramowanie (przecięte sklej taśmą klejącą). Szablon natrzyj świecą po obu stronach, aby nie nasiąkał wodą. Ułóż szablon na czystej kartce papieru, przypnij spinaczem. Przygotuj kilka tamponów z waty lub gąbki, dla każdego koloru oddzielny. Tampony delikatnie zmocz i odciśnij, nabierz nim farbę i lekko uderzaj w papier widoczny w wyciętych okienkach szablonu.

Surowce: blok rysunkowy, świeca, nożyczki, farby plakatowe lub akwarelowe, wata lub gąbka, woda.

4. „Białe sylwetki”

Narysuj i wytnij z papieru dowolne szablony (kwiaty, figury, postacie itp.). Przyłóż do kartki papieru, przytrzymaj ręką. Na palec nabierz trochę cieni do powiek lub opiłków kredek „Bambino”, rozetrzyj od krawędzi szablonu na zewnątrz. Po ściągnięciu szablonu otrzymasz białą sylwetkę bez konturu. Dorysuj kredkami szczegóły bez pociągnięcia konturów.

Surowce: blok, ołówek, nożyczki, cienie do powiek lub opiłki od kredek „Bambino”.

5. „Farby z pastą”

Na paletę, talerzyk lub kapsel od farb wyciśnij trochę pasty do zębów. Wymieszaj ją z farbami plakatowymi. Powstałymi mieszankami namaluj obrazek nie dokładając wody. Po wyschnięciu spryskaj pracę lakierem do włosów w celu utrwalenia.

Surowce: Blok techniczny, pędzel, biała pasta do zębów, farby plakatowe, woda do mycia pędzli.

6. „Wydrapywanka”

Kartkę z bloku technicznego pomaluj grubo kredkami świecowymi nakładając wszystkie kolory oprócz czarnego. Kartka musi być cała pokryta barwnymi plamami. Następnie wysyp na nią trochę kaszy manny i zacznij trzeć w celu odłuszczenia. Zrób to bardzo dokładnie na całej

powierzchni. Dalej pomaluj kartkę czarnym tuszem kreślarskim. Po wyschnięciu możesz rozpocząć wydrapywanie obrazka. Do zamalowania kartki możesz również użyć farb akwarelowych, ale wtedy całą powierzchnię trzeba pokryć potem świecą i dopiero tuszem.

Surowce: blok techniczny, kredki świecowe, akwarele, czarny tusz kreślarski, kasza manna, wykałaczka lub patyczek do drapania.

7. „Kredkami i farbą”

Narysuj obrazek na kartce z bloku rysunkowego posługując się kredkami świecowymi. Kredki podczas pracy przyciskamy dosyć mocno do papieru. Pokolorowane powierzchnie powinny być błyszczące i śliskie. Miejsca, które mają pozostać białe pokryj świecą lub białą kredką świecową. Teraz za pomocą pędzla pomaluj tło farbami akwarelowymi, najlepiej w kolorach żółtym, pomarańczowym, czerwonym, różowym, jasnozielonym i jasnoniebieskim. Nadmiar farby, która zebrała się na miejscach pokrytych kredką osusz chusteczką higieniczną.

Surowce: blok rysunkowy, kredki świecowe, akwarele, pędzel, woda, świeca.

8. „Malowanie na szkło”

Płytkę szklaną od szklarza trzeba najpierw odtłuścić (umyć w wodzie z płynem do naczyń). Na białej kartce narysuj ołówkiem to, co chcesz umieścić na szkło - kontur obrazka. Podłóż kartkę pod szkło. Namaluj najpierw kontury, a potem zacznij kolorowanie od jasnych kolorów do ciemnych. Obrazek wychodzi na drugiej stronie szkła. Podczas malowania nie można używać zbyt wiele wody aby obrazek nie uległ zniszczeniu. Gdy całość wyschnie dobrze jest pomalować szkło bezbarwnym lakierem, który zabezpieczy prace przed odpryskiwaniem farby.

Surowce: szklana płytka, farby plakatowe, pędzelki, kartka z bloku rysunkowego, lakier.

9. „Farby z rożków”

Przygotuj kłajster. Podziel masę na tyle części, ile kolorów chcesz używać, wymieszaj z farbami. Masę poprzekładaj do małych woreczków foliowych, skieruj ją w rogi. Woreczki zwiąż. Po odcięciu nożyczkami rożków, przez otwór można wyciskać farby. Można również wykorzystać grube strzykawki. Przygotuj tekturę, którą pomaluj po obu stronach płynnym klejem np. gumą arabską czy innym. Gdy wyschnie, jedną stronę pomaluj farbą plakatową. Po chwili można rozpocząć wyciskanie farbami.

Surowce: tektura, farby plakatowe, kłajster, płynny klej, pędzel, woreczki foliowe lub grube strzykawki.

10. „Zmywane obrazki”

Na kartce z bloku technicznego naszkicuj to, co chcesz przedstawić na obrazku. Pokoloruj obrazek tuszami kreślarskimi zaczynając od barw jasnych i stopniowo wprowadzając ciemniejsze. Nie używaj czarnego tuszu ponieważ będzie on potrzebny do wykonania tła. Następnie nanieś dwa rodzaje kleju: gęstym, tam gdzie linie mają być poszarpane i płynnym, gdzie linie mają być łagodne. Po wyschnięciu pracę pomaluj

czarnym tuszem kreślarskim, nie wcierając go za bardzo. Kiedy tusz wyschnie spłucz obrazek pod bieżącą wodą. Woda rozpuszczając klej, powoduje odpryskiwanie wierzchniej warstwy, spod której wyłania się kolorowy obrazek.

Surowce: blok techniczny, kolorowe tusze kreślarskie, pędzle, klej płynny i gęsty, czarny tusz kreślarski.

11. „Malowanie na desce”

Deskę do krojenia można wykorzystać do malowania za pomocą farb plakatowych lub temper. Nie używamy zbyt dużo wody, aby nie zalać pracy. Wykorzystujemy całą powierzchnię, na której malujemy np. szlaczki, kropki, kwiatki, figury geometryczne itp. Deska może być owalna lub o innym kształcie. Można ją potem zawiesić na ścianie.

Surowce: drewniana deska do krojenia, tempery lub farby plakatowe, pędzel.

12. „Wyklejanka z bibuły karbowanej - kuleczki”

Na kartce z bloku rysunkowego maluję delikatnie kontur obrazka. Następnie wyklejam go małymi kuleczkami z bibuły jedną przy drugiej. Można również wykleić też tło, wtedy praca będzie ciekawsza. Technika ta jest dosyć pracochłonna, dlatego dobrze jest ją wykonywać etapami.

Surowce: blok rysunkowy, bibuła karbowana, klej np. Magic, kłajster lub inny

13. „Stemplowanie” (gąbka, gumka, ziemniak)

Na ziemniaku wytnij interesujące cię wzór za pomocą nożyka lub foremki do ciastek. Pieczętkę zamaczaj w farbie i odbijaj na kartce. Pieczętkę można również wykonać z gąbki lub gumki do wycierania. Stemple po pracy można umyć, wysuszyć i wykorzystać ponownie.

Surowce: ziemniaki, gąbka lub gumka do wycierania, farby plakatowe, blok rysunkowy, nożyk, foremki do ciastek.

14. „Collage”

Do pięciu łyżek kleju „Wikol” dodaj tyle piasku, aby powstała dosyć gładka masa gęstości śmietany. Styropianową tackę posmaruj od wewnątrz klejem następnie nałóż warstwę masy piaskowej i ponownie posmaruj klejem. Teraz można już ułożyć kompozycję ze zgromadzonych rzeczy (szyszki, piórka, muszelki, drobne kamyczki, orzechy, drewnienka, mchy, guziki, koraliki, pestki od dyni, słonecznika itp.). Całą pracę posyp suchym piaskiem. Po wyschnięciu kleju zdmuchnij nadmiar piasku i spryskaj pracę lakierem do włosów.

Surowce: tacka styropianowa, suchy piasek, klej „Wikol”, pojemnik i tacka do mieszania, „skarby” do przyklejenia (kamyczki, piórka, szyszki, jarzębina, muszelki, koraliki, guziki, orzechy, łuski, mchy, kamyczki itp.).

15. „Miska ze zwojów”

Wnętrze miseczki wyłóż folią spożywczą. Następnie układaj na niej zwoje z wałeczków gliny ściśle jeden obok drugiego. Łącz zwoje delikatnie rozcierając palcami wewnętrzną powierzchnię. Nie przyciskaj gliny zbyt mocno, żeby na zewnątrz zwoje zachowały swój kształt. Wzdłuż krawędzi ułóż dwa długie wałki gliny, aby uformować jej górną krawędź. Poczekaj aż glina stwardnieje i następnie wyjmij ją z formy. Możesz zrobić podstawkę z długich wałeczków gliny, wygładzając wewnętrzną ściankę podstawki, aby ją wzmocnić. Przytwierdź podstawkę do miseczki. Można to zrobić dociskając lub klejąc mocnym klejem. Po wyschnięciu miskę pomaluj farbami na różne kolory. Można również polakierować.

Surowce: glina rzeźbiarska, folia spożywczą, miseczka, mocny klej, farby.

16. „Mozaika skorupkowa”

Skorupki od jajek pomaluj na różne kolory (najlepiej farbami w sprayu), pokrusz na drobne kawałeczki. Na kartce z bloku technicznego narysuj delikatnie wzór, który będziesz wyklejać. Przystąp do wyklejania mozaiki kawałkami kolorowych skorupki.

Surowce: skorupki od jajek, farby, blok techniczny, klej „Magic” lub inny, pęsetka do układania drobnych kawałków.

„Wesoła doniczka”

Skorupki od jajek malujemy farbami na różne kolory. Kruszmy na mniejsze kawałki. Na doniczce malujemy ołówkiem wzór taki, jaki chcemy np. księżycy, gwiazdy, kwiaty, liście, paski itp. Nakładamy klej na fragment doniczki i naklejamy skorupki dociskając, aby się jeszcze bardziej pokruszyły. Można kawałki porozsuwać wykałaczką tworząc maleńkie odstępy. Następnie zakładamy skorupkowe tło i odstawiamy do wyschnięcia.

W ten sam sposób można wykonać pudełko na biżuterię z opakowania po serku oklejonego papierem lub pomalowanego farbą.

17. „Ozdobne butelki”

Szklaną butelkę po soczku wypełnij warstwowo różnymi nasionami lub kolorowymi koralikami. Można też butelkę owinąć szczelnie bibułkowymi sznureczkami lub włóczką czy sznurkiem ozdobnym (te rzeczy doklejamy klejem).

Surowce: szklana butelka, różne nasiona (słonecznik, groch, kasze, mak, płatki owsiane, pieprz kolorowy, gorczyca, goździki, dynia, ryż, popcorn, soczewica itp.), kolorowe koraliki, bibuła w różnych kolorach, klej Magic, nożyczki.

18. „Grecka podkładka pod szklanę”

Na stole rozłóż podkładkę. Weź kawałek gliny rzeźbiarskiej (wielkości piłki tenisowej) i rozwałkuj ją na grubość ok. 0,5-0,8 cm. Obetnij

nierówne krawędzie od linijki, potnij glinę na małe kwadraciki wielkości ok. 1 cm x 1 cm. Część kwadracików można przeciąć po przekątnej, aby powstały trójkąty. Odłóż do wyschnięcia (nawet 2 dni). Małym pędzelkiem pomaluj kwadraty i trójkąty na różne kolory. Wytnij kawałek tektury lub brystolu 11 cm x 11 cm. Ułóż na nim wzór mozaiki jaki chcesz (paski, szachownica itp.) Przyklej kawałki klejem układając rzędami. Gdy ułożysz wszystko pokryj całość jeszcze raz klejem smarując pędzlem. Odłóż do wyschnięcia.

Surowce: glina rzeźbiarska, wałek do ciasta, podkładka, nóż, linijka, farby plakatowe, pędzle, klej uniwersalny lub „Wikoł”.

19. „Waleczki lub włóczka”

Na kartce z bloku technicznego ułóż kompozycję za pomocą waleczków z bibuły karbowanej lub kolorowej włóczki. Doklejaj wszystko stopniowo klejem „Magic”. Można układać różne figury geometryczne, fale, paski (rytm) oraz to, co się chce.

Surowce: blok techniczny, klej „Magic”, bibuła karbowana, włóczka kolorowa, nożyczki.

20. „Mydlane rzeźby”

Z kawałka szarego mydła możesz wyrzeźbić dowolny kształt posługując się dłutkiem plastikowym (do nabycia w sklepach z materiałami dla artystów).

Surowce: szare mydło, plastikowe dłutko.

21. „Obrazki na styropianie”

Do wykonania tej pracy potrzebna będzie styropianowa tacka lub kawałek styropianu o kształcie kwadratu czy prostokąta oraz różnokolorowe kawałki wstążki do włosów lub bibuły karbowanej pocięte na kwadraciki ok. 1,5 cm x 1,5 cm. Wykałaczką lub szydełkiem wtykamy kawałeczki w styropian tak, aby wystawały „falbanki”. Tworzymy obrazek, który wcześniej sobie wymyśliliśmy lub pojedynczy element wraz z tłem.

Surowce: tacka styropianowa lub kawałek styropianu, pocięte kawałki wstążki do włosów w różnych kolorach względnie bibuły karbowanej, wykałaczką lub szydełko.

22. „Formy z gipsu”

Do tacki styropianowej wlej półgęsty gips. Formuj go szpatułką lub ręką we wzniesienia (można też pozostawić gładki). Ozdabiaj to guzikami, kostkami, gumkami, koralikami, drewniankami, piórkiem, kawałkami drucika, fasolą, grochem itp. Wszystkie białe miejsca pomaluj temperami lub plakatówką. Zostaw całość do wyschnięcia. Wszystkie ozdobniki wyciągnij pęsetą i dopiero wtedy pomaluj.

Surowce: tacka styropianowa, gips, szpatułka, ozdobniki (guziki, groch, fasola, koraliki, kostki, gumki, drewnienka, kora, piórka, druciki, kapsle itp., farby.

23. „Witraż na folii”

Z tektury wytnij ramkę, którą obciągnij folią spożywczą, zakładając brzegi pod spód. Na tą folię układaj kompozycję z gładkiej bibuły witrażowej, tak aby zająć całość miejsca. Bibułę przyklej klejem. Na to naklej nową, kolorową, większą ramkę od góry i od spodu. Sklej lub zepnij zszywkami. Możesz dorobić zawieszkę ze spinacza.

Surowce: tektura, bibuła witrażowa, kolorowy brystol lub blok techniczny, klej „Magic”, nożyczki, zszywki, spinacze.

24. „Malowanie świecą”

Na kartce z bloku rysunkowego namaluj świecą rysunek. Potem pokryj całość farbą akwarelową. Poczekać aż wyschnie.

Surowce: blok rysunkowy, świeca, akwarele, pędzel.

25. „Malowanie węglem”

Na kartce z bloku rysunkowego namaluj obrazek posługując się węglem. Można dokleić małe kawałki węgla do ozdoby.

Surowce: blok rysunkowy, węgiel do rysowania.

26. „Spryskiwanie (nakrapianie)”

Na kartkę z bloku technicznego poukładaj różne rzeczy tworząc dowolną kompozycję. Przygotuj starą szczoteczkę do zębów i grzebień oraz farby. Za pomocą szczotki i grzebienia spryskuj kartkę kolorowymi farbami tworząc kropeczki. Potem delikatnie ściągnij wszystkie rzeczy, zostanie po nich biały ślad.

Surowce: blok techniczny, farby, szczoteczka do zębów, grzebień, rzeczy do ułożenia (klucz, długopis, linijka, kółeczka, figury geometryczne, łyżeczka, widelec, łańcuszek itp.).

27. „Farby witrażowe”

Na kartce z bloku rysunkowego maluję wzór, który będzie witrażem. Gotowy wkładam w koszulkę foliową do dokumentów. Następnie witrażową farbą konturową zaznaczam dokładnie cały kontur. Odstawiam do wyschnięcia (ok. 1 godz.). Po wyschnięciu wypełniam całość kolorowymi farbami witrażowymi i ponownie odkładam do schnięcia (ok. 24 godz.). Gotowy witraż zdejmuję z koszulki i nakładam na szybę,

kafelki, butelkę.

Surowce: farby witrażowe (kolorowe i konturową), koszulka foliowa, kartka z bloku rysunkowego.

28. „Wycinanki witrażowe”

Na ciemnym papierze rysuję wzór do wycięcia i wycinam go ostrymi nożyczkami. Następnie od spodu podkładam kolejno kolorowe bibułki witrażowe i również je wycinam dodając pół centymetra zapasu. Bibułki podklejam kolejno. Z tekturki wytnij ramkę i naklej na nią gotową wycinankę. Zrób zawieszkę i powieś w oknie.

Surowce: ciemny papier, bibułki gładkie witrażowe, nożyczki, ołówek, klej, blok techniczny.

29. „Witrażowe układanki”

Na dokładnie umytej i wytartej płytce ułóż kompozycję wyciętą z kawałków koronki, firanek, haftów, batystu, tiulu, nitek. Każdy element przyklej do szkła kroplą bezbarwnego lakieru do paznokci. Gdy lakier wyschnie przykryj kompozycję drugą płytką. Brzegi złożonych płytek oklej taśmą samoprzylepną, każdy bok osobno. Można też do tego celu użyć kolorowej pasmanterii posmarowanej klejem „Wikol”. Dorób zawieszkę.

Surowce: dwie szklane płytki, kawałki koronek, tiulu, batystu, firanek, haftów, nitek, bezbarwny lakier do paznokci, kolorowa taśma samoprzylepna lub ozdobna pasmanteria, klej „Wikol”.

30. „Obrazki jesienne”

Na jednobarwnym kawałku brystolu lub bloku technicznym ułóż kompozycję z zasuszonych liści, płatków kwiatów, igieł z sosny lub świerku. Przymocuj ją do tła za pomocą małych kulek plasteliny do klejenia. Można przykryć całość szklaną płytką i okleić taśmą samoprzylepną.

Surowce: zasuszone liście i płatki kwiatów, kartka z kolorowego bloku technicznego, plastelina do klejenia, ewentualnie szklana płytka i samoprzylepna taśma.

31. „Naklejanki tekstylne”

Na tekturze lub kolorowej kartce z bloku technicznego ułóż kompozycję obrazka posługując się kawałkami tkanin różnych rodzajów. Można dodać guziki, cekiny, włóczkę, koraliki. Każdy kawałek posmaruj dokładnie klejem i przyklej (rzeczy plastikowe można doczepić plasteliną do klejenia).

Surowce: kartka z kolorowego bloku technicznego, kawałki materiałów, guziki, cekiny, koraliki, piórka, pasmanteria itp., nożyczki, klej „Magic”, plastelina do klejenia, włóczka.

32. „Wysypywanki i układanki”

Wysypywanki

Na małym kawałku kartki z bloku technicznego naszkicuj delikatnie postać, zwierzę, kwiat lub człowieka. Część rysunku posmaruj płynnym klejem lub innym i posyp grubo warstwą nasion. Przyklep lekko palcami i strzep nadmiar. Następnie postępuj tak samo do chwili wypełnienia całego rysunku.

Surowce: blok techniczny, różne nasiona (kasze, ryż, gorczyca, mak, siemię lniane, kasza manna itp.), płynny klej.

Układanki

Jedną stronę tacki tekturowej pokryj w całości plasteliną i wygładź powierzchnię. Rozpocznij układanie rysunku z nasion i pestek dociskając je do podłoża.

Surowce: tacka tekturowa, plastelina, kasze i nasiona (dynia, słonecznik, popcorn, goździki, pieprz kolorowy, groch, ziele angielskie, gorczyca itp.).

33. „Stemplowanie liśćmi”

Pokryj zasuszony wcześniej liść gęstą farbą plakatową. Pomalowaną stroną przyłóż go do kartki z bloku technicznego, przykryj kawałkiem gazety i mocno przyciśnij dłonią. Zdejmij gazetę i liść tak, aby nie zamazać powierzchni. Kolejno maluj i przykładaj następne liście.

Surowce: zasuszone liście, blok techniczny, farby plakatowe, pędzel, gazeta.

34. „Styropianowy patchwork”

Na papierze o wymiarach takich jak przygotowany kawałek styropianu wykreśl ramkę szerokości ok. 2 cm, a w jej wnętrzu naszkicuj kompozycję. Podkładając kalkę maszynową przenieś rysunek na styropian. Zdejmij papier i kalkę. Ponacinaj wzór odbity na styropianie cienkim nożykiem na głębokość ok. 0,3 cm. Ze szkicu na papierze wycinaj kolejno kawałki kompozycji, przykładaj do tkaniny i wykrawaj dodając wokół ok.0,5 cm. Tak przygotowane elementy dopasuj do rysunku na styropianie i cienkim nożykiem wciśnij brzegi materiału w podłoże. W ten sposób pokryj różnokolorowymi łatkami całą powierzchnię obrazka. Materiał na ramkę wytnij z zapasem na podwinięcie pod spód i wciśnij w styropian najpierw od strony awersu, a po naciągnięciu od strony rewersu.

Surowce: kawałki tkanin, nożyczki, kawałek styropianu, nożyk, papier, kalka maszynowa.

35. „Ziarenkowce”

Buteleczkę napełnij suchym piaskiem, do otworu wsuń kawałek drewna, który utworzy głowę postaci. Miejsce łączenia uszczelnij plasteliną tak,

aby była nieruchoma. Wymodeluj kształty, doklejając plasteliną zgniecione kawałki folii aluminiowej. Całą powierzchnię pokryj plasteliną na ok. 0,5 cm. Wykałaczką zaznacz, gdzie mają być skrzydła, oczy, nos, nogi, brzuch. Zaczynij układanie pestek lub nasion jedną obok drugiej. Pestki dociskaj palcami. Pokryj całość powierzchni.

Surowce: buteleczki (np. po syropach, lekarstwach lub inne), plastelina, kawałki drewnianka, nasiona lub pestki (pieprz, groch, popcorn, goździki, ziele angielskie, dynia itp.), folia aluminiowa, piasek.

36. „Figuraki”

Małą buteleczkę napełnij do połowy piaskiem. Wybierz kawałek drewna nadający się na głowę postaci, którą chcesz stworzyć. Umocuj go w otworze uszczelniając plasteliną. Uformuj z plasteliny i folii aluminiowej wszystkie wypukłości i detale. Oklej całą figurkę plastrem lekarskim, nakładając go 2-3 razy w różnych kierunkach. W miejscach, gdzie odstaje natnij go i załóż jedną część na drugą. Zagruntuj całość białą farbą emulsyjną 2-3 razy. Po wyschnięciu pomaluj farbami plakatowymi. Gdy farba wyschnie spryskaj rzeźbę lakierem do włosów

Surowce: buteleczki po lekarstwach, piasek, plaster lekarski, farby plakatowe i biała emulsyjna, pędzle, nożyczki, drewnianka, folia aluminiowa.

37. „Kamienne stworki” (Przyciski do papieru)

Łyzeczkę kleju „Wikoł” zmieszaj z suchym piaskiem tak, aby powstała gęsta masa. Wybrane kamienie połącz smarując tułów w miejscu łączenia klejem, nakładając grudkę masy i ponownie smarując klejem. Teraz przyłóż głowę i dociśnij. Poczekaj aż masa wyschnie. Z plasteliny lub modeliny wykonaj i naklej oczy, nosy, usta lub wzorki. Całość spryskaj lakierem do włosów.

Surowce: kamienie różnej wielkości, klej „Wikoł”, piasek, plastelina lub modelina, lakier do włosów.

Szerokim pędzlem pomaluj dosyć płaski kamień na biało (podkład). Gdy wyschnie można nanieść na niego taki wzór, jaki chcesz np. gwiazdki, kwiatki, paski, zwierzę, kawałki abstrakcyjne. Wzory można wykonać kolorowymi lakierami do paznokci. Całość spryskać lakierem do włosów.

Surowce: kamienie, pędzle, farby, lakiery do paznokci, lakier do włosów.

38. „Balonowce”

Napełnij balon mąką przy pomocy lejka. Skręć końcówkę i zwiąż ją. Wymodeluj postać dłońmi. Teraz możesz dokleić włosy z futerka lub przywiązać pasmo włóczki. Oczy, nos i usta namaluj foliopisami lub wytnij z kawałków gumy i doklej.

Surowce: balon, mąka, lejek, foliopis, nożyczki, kawałki gumy, włóczka.

39. „Kolorowa masa solna”

Przygotuj masę solną i podziel ją na tyle części, ile będziesz używać kolorów. Załóż rękawiczki gumowe. Do kawałka masy wielkości jajka dodaj ok. ½ łyżeczki farby plakatowej i dokładnie wyrób. Przystąp do wyklejenia tła na tacce tekturowej i potem do wykonania detali. Pamiętaj o zwilżaniu wodą powierzchni, do których doklejasz szczegóły. Przekłuj otwór do zawieszenia. Wyschniętą pracę spryskaj lakierem do włosów. Surowce: masa solna (mąka, sól, woda), farby plakatowe, tacka tekturowa, lakier do włosów, gumowe rękawiczki, nożyk, woda, łyżeczka.

40. „Kompozycje z wosku i koralików”

Na kartce naszkicuj motyla, ważkę, rybę, kwiat lub inną postać, którą wymyślisz. Szkic wytnij nożyczkami. Wyrób dokładnie taki kolor modeliny, jakie chcesz tło. Odłóż ¼ przygotowanej modeliny, a resztę rozwałkuj na kawałku pergaminu na placek o grubości 2-3 mm. Wałkując nadaj plackowi kształt zbliżony do postaci. Na rozwałkowanej masie połóż szkic i obrysuj jego kształt igłą. Z modeliny utocz 3 wałki o grubości 3 mm i ułóż je według zaznaczonego rysunku na konturach postaci. Odetnij nadmiar modeliny. Wałeczki nakłuj patyczkiem - ozdobisz je i jednocześnie dociśniesz do podłoża. Utwardź modelinę, gotując ją przez 10 minut w garnku z wodą. Teraz rozpuść wosk.. Posługując się łyżeczką, napełnij woskiem wszystkie komórki modelinowej postaci. Ułóż na woskowych polach kolorowe koraliki i delikatnie dociśnij. Możesz posłużyć się w tym celu wykałaczką. Pamiętaj o tym, aby postać była nieduża, ponieważ układanie koralików jest czasochłonne. Surowce: modelina, wosk, garnek, woda, kolorowe koraliki, łyżeczka, wałek, pergamin, papier do szkicu, nożyczki, igła, wykałaczką, nożyk.

41. „Modelowanie z folii aluminiowej”

Zgniatając palcami kawałek folii aluminiowej, uformuj motyla lub rybę. Możesz nożyczkami skorygować kształt ogona czy pyszczka.. Jeszcze raz owiń przygotowaną formę folią aluminiową, a następnie oklej przezroczystą taśmą klejącą nakładając ją na krzyż. Pracę pomaluj foliopisami, zaczynając od kolorów jasnych, dorób zawieszki. Prace można powiesić na gałązce. Surowce: folia aluminiowa, foliopisy, taśma klejąca, nożyczki.

PROPONOWANA LITERTURA DODATKOWA

1. Fiona Watt „Zabawy plastyczne. Ponad 120 pomysłów”, Oficyna Wydawnicza „Delta W-Z”, Warszawa 2004.
2. Judy Balchin, Michelle Powell, Greta Speechley, Clive Stevens “Zabawy plastyczne krok po kroku”, Klub dla Ciebie, Warszawa 2002.
3. Anna Jabłońska „Techniki plastyczne dla dzieci”, Klub dla Ciebie, Warszawa 2004.
4. Siegi Kaufmann „Bajkowe ozdoby, czyli okna nabierają barw”, Kursor Multimedia, Wrocław 2002.
5. Ursula Ritter „Niezwykłe składanki z papieru”, Kursor Multimedia Wrocław 2002.
6. Gudrun Hettinger „Kartki inne niż wszystkie”, Kursor Multimedia Wrocław 2002.
7. Irmgard Dose „Kwiaty z papieru”, Diogenes, Warszawa 2003.
8. Dorota Dziamska „Bajkowe kółeczka, czyli origami płaskie z koła”, Wydawnictwo Bis, Warszawa 2004.
9. Dorota Dziamska „Świat z koła i z kwadratu, czyli origami przestrzenne”, Wydawnictwo Bis, Warszawa 2004.
10. Dorota Dziamska „Magiczne kółeczka, czyli origami płaskie z koła”, Wydawnictwo bis, Warszawa 2003.
11. Dorota Dziamska „Magiczne Kwadraty, czyli origami płaskie z kwadratu", Wydawnictwo Bis, Warszawa 2003.
12. Izabella Dankowska „Ozdoby i upominki na różne okazje”, WSiP, Warszawa 1997.
13. Monika Neubacher - Fesser „100 zabawek i dekoracji z papieru”, Świat Książki, Warszawa 2003.
14. Program dla dzieci „Budzik”.
15. Program dla dzieci „Jedyneczka”.

OPRAWCOWAŁY:

Elżbieta Krasny
Magdalena Ponikowska